

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Волинський національний університет імені Лесі Українки**  
**Факультет культури і мистецтв**  
**Кафедра хореографії**

**СИЛАБУС**

**вибіркової дисципліни**  
**«Полюві дослідження українського танцювального фольклору»**  
**підготовки бакалавра**  
**спеціальності 024 «Хореографія»**  
**освітньо-професійної програми «Хореографія»**

**Силабус вибіркової дисципліни «Полюві дослідження українського танцювального фольклору»** підготовки бакалавра, галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 024 «Хореографія», за освітньою програмою «Хореографія»

**Розробник:** кандидат мистецтвознавства, доцент Косаковська Л.П.

**Силабус вибіркової дисципліни затверджено на засіданні кафедри хореографії**

протокол № 2 від 27 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри:

доц. Косаковська Л. П.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет культури і мистецтв

Кафедра хореографії

**«ПОЛЬОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТАНЦЮВАЛЬНОГО  
ФОЛЬКЛОРУ»**

**СИЛАБУС**

**I. Опис вибіркової дисципліни**

| Найменування показників           | Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень                                                                             | Характеристика навчальної дисципліни |
|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| Денна форма навчання              | Галузь знань<br>02 «Культура і мистецтво»<br><br>Спеціальність<br>024 Хореографія<br><br>Освітня програма<br>«Хореографія»<br><br>бакалавр | Нормативна                           |
| Кількість годин / кредитів 420/14 |                                                                                                                                            | Рік навчання_3, 4                    |
|                                   |                                                                                                                                            | Семестр 5, 6, 7-ий                   |
|                                   |                                                                                                                                            | Лекції 12 год.                       |
|                                   |                                                                                                                                            | Практичні 130 год.                   |
| ІНДЗ:немає                        |                                                                                                                                            | Самостійна робота 254 год.           |
|                                   |                                                                                                                                            | Консультації_24 год.                 |
|                                   |                                                                                                                                            | Форма контролю: залік – 6,7 сем.     |
| Мова навчання                     |                                                                                                                                            | українська                           |

## **II. Інформація про викладача**

Косаковська Леся Петрівна

Науковий ступінь: кандидат мистецтвознавства

Вчене звання: доцент кафедри хореографії

Посад: доцент

Контактна інформація :+38 0662213364; e-mail: [l.kosakovska@gmail.com](mailto:l.kosakovska@gmail.com)

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

## **III. Опис дисципліни**

### **1. Анотація курсу.**

Сучасні проблеми культурного життя викликають нагальну потребу у вихованні нової генерації творчої молоді, яка активно сприятиме розвитку вітчизняної культури. Підготовка спеціаліста в галузі хореографічного мистецтва вимагає особливої уваги як до його фахової підготовки так і до виховання його особистісних характеристик як митця-хореознавця. У зв'язку з цим у науковій організації навчального процесу особливого значення набуває комплекс дисциплін (серед яких курс «Польові дослідження українського танцювального фольклору»), що мають істотний вплив на формування особистості в професійно-мистецькому та культурологічному аспектах.

### **2. Пререквізити.**

Матеріал, запропонований силабусом «Польові дослідження українського танцювального фольклору», вивчається у тісному зв'язку з предметами: «Історія та культура України», «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Основи наукових досліджень».

Наавчальна дисципліна має тісні міжпредметні зв'язки з фаховими дисциплінами «Композиція танцю», «Теорія та методика вивчення сучасного танцю», «Хореографічна культура народів світу», «Теорія та методика вивчення народно-сценічного танцю», оскільки є ваговою складовою професіоналізму майбутніх балетмейстерів та керівників хореографічних колективів.

### **3. Мета і завдання навчальної дисципліни.**

Курс вибіркової дисципліни «Польові дослідження українського танцювального фольклору» передбачає ознайомлення студентів з основними етапами етнографічного вивчення фольклорного танцю. Саме тому рівень знань та вмінь, здобутих в процесі вивчення курсу «Польові дослідження українського танцювального фольклору» як

навчальної дисципліни є ваговою складовою професіоналізму майбутніх балетмейстерів та керівників аматорських і професійних хореографічних колективів, доповнює та поглиблює знання студентів у галузі українського національного фольклору та етнографії. Його опанування відповідає міжнародній класифікації спеціалістів хореографічного мистецтва, які навчаються за Болонською системою освіти.

#### 4. Результати навчання (компетентності).

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- роль і місце предмету вивчення курсу «Польові дослідження українського танцювального фольклору» в системі професійної підготовки та майбутньої праці студентів у якості балетмейстерів, артистів балету, керівників хореографічних колективів;
- специфічні особливості та виразні засоби танцювального фольклору;
- основні етапи етнографічного вивчення фольклорного танцю,
- біографічні дані провідних діячів у галузі української етнохореології і фольклористики.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Польові дослідження українського танцювального фольклору» забезпечує оволодіння загальними та фаховими компетенціями відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія»: ЗК-1. Здатність навчатися та самонавчатися. ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї, креативність. ЗК-3. Здатність знаходити, обробляти інформацію з різних джерел. ЗК-6. Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, усвідомлювати соціальну значущість майбутньої професії. ЗК-8. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК-9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-11. Здатність критично осмислювати основні світоглядні теорії і принципи у навчанні та професійній діяльності. ФК-4. Здатність продукувати креативні ідеї, обговорювати їх в команді, розробляти алгоритм їх практичного втілення в арт-проекті та ефективно вирішувати завдання по його реалізації. ФК-5. Володіння спеціальною хореографічною термінологією (французькою та англійською мовами), знання програмних вимог з хореографічних дисциплін для студентів ЗВО та володіння методикою їх викладання. ФК-11. Бути готовим до посадових обов'язків, володіти навичками індивідуальної та колективної роботи зі студентами, мати педагогічний такт та високі моральні якості. ФН-15. Здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії. ФК-16. Здатність створювати навчально-методичне забезпечення з хореографічних дисциплін.

## 5. Структура навчальної дисципліни.

| Назви змістових модулів і тем                                                                   | Усього | Лек. | Практ. | Сам. роб. | Конс. | Форма контролю / Бали |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|------|--------|-----------|-------|-----------------------|
| Змістовий модуль 1. Український танцювальний фольклор як складова частина традиційної культури. |        |      |        |           |       |                       |

|                                                                                          |     |   |    |     |    |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|---|----|-----|----|----|
|                                                                                          |     |   |    |     |    |    |
| Тема 1.Зміст і завдання курсу «Польові дослідження українського танцювального фольклору» | 34  | 2 | 10 | 20  | 2  |    |
| Тема 2. Історичні етапи дослідження українського танцювального фольклору                 | 32  |   | 10 | 20  | 2  | 5  |
| Тема 3. Витоки українського танцювального фольклору                                      | 32  |   | 10 | 20  | 2  | 5  |
| Тема 4. Хореографія українського танцювального фольклору                                 | 34  | 2 | 10 | 20  | 2  | 10 |
| Тема 5. Функціонування українського танцювального фольклору в побуті                     | 34  | 2 | 10 | 20  | 2  | 10 |
| Тема 6. Стилiстичнi особливостi українських народних танців                              | 34  | 2 | 10 | 20  | 2  | 10 |
| Тема 7. Самобутність хореографічного фольклору Волині                                    | 32  |   | 10 | 20  | 2  | 10 |
| Тема 8. Музика українських народних танців. Танцювальні пісні                            | 32  |   | 10 | 20  | 2  | 10 |
| Разом за модулем 1                                                                       | 264 | 8 | 80 | 160 | 16 | 60 |

|                                                                                                       |     |    |     |     |    |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----|-----|-----|----|-----|
|                                                                                                       |     |    |     |     |    |     |
| <b>Змістовий модуль 2. Етапи експедиційної роботи дослідника українського танцювального фольклору</b> |     |    |     |     |    |     |
| Тема 9. Підготовчий етап роботи дослідника танцювального фольклору                                    |     | 2  | 20  | 20  | 2  | 10  |
| Тема 10. Ознайомлювальний етап експедиційної роботи дослідника-фольклориста                           |     |    | 10  | 20  | 2  | 10  |
| Тема 11. Основний етап роботи дослідника українського танцю                                           | 2   |    | 10  | 20  | 2  | 10  |
| Тема 12. Підсумковий етап експедиційної роботи дослідника-фольклориста                                | 2   | 2  | 10  | 34  | 2  | 10  |
| Разом за модулем 2                                                                                    | 156 | 4  | 50  | 94  | 8  | 40  |
| <b>Всього годин:</b>                                                                                  | 420 | 12 | 130 | 254 | 24 | 100 |

#### **IV. Політика оцінювання**

##### **Політика викладача щодо студента.**

Відвідування занять у відповідності до розкладу є обов'язковим. У випадку пропуску занять студентом з поважних причин, викладач призначає заняття в online форматі.

##### **Політика щодо академічної доброчесності.**

Списування під час виконання тестових завдань заборонені (в тому числі, із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час online тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

##### **Політика щодо дедлайнів та перескладання.**

Завдання, виконані з порушення призначених викладачем термінів, оцінюється на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

## **V. Підсумковий контроль**

### **Перелік питань до заліку**

1. Витоки українського танцювального фольклору
2. Хореографія українського танцювального фольклору
3. Музика українських народних танців
4. Танцювальні пісні
5. Спостереження як форма підготовчої роботи з інформатором
6. Стилiстичні особливості українських народних танців
7. Фіксація народних танців і танцювальних забав
8. Самобутність хореографічного фольклору Волині
9. Заповнення картки збирача – підсумковий етап польових досліджень українського танцювального фольклору
10. Етапи експедиційної роботи дослідника українського танцювального фольклору
11. Ознайомлення з досвідом роботи вітчизняних етнографів-фольклористів як складова підготовчого етапу роботи дослідника українського танцювального фольклору
12. Фіксація процесу опитування інформатора танцювального фольклору
13. Зміст роботи дослідника українського танцювального фольклору
14. Основні завдання роботи дослідника українського танцювального фольклору
15. Ознайомлення з правилами запису народних танців
16. Підготовка експедиційного спорядження для запису українського танцювального фольклору
17. Письмове оформлення результатів польових досліджень українського танцювального фольклору
18. Відомі українські фольклористи минулого і сьогодення
19. Функціонування українського танцювального фольклору в побуті
20. Ознайомлення з відеозаписами етнографічних експедицій як складова підготовчого етапу роботи фольклориста

## **VI. Шкала оцінювання**



| Оцінка в балах за види навчальної діяльності | Оцінка       |
|----------------------------------------------|--------------|
| 90 – 100                                     | Відмінно     |
| 82 – 89                                      | Дуже добре   |
| 75 - 81                                      | Добре        |
| 67 -74                                       | Задовільно   |
| 60 - 66                                      | Достатньо    |
| 1 – 59                                       | Незадовільно |

## **VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси**

### **ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА**

- 1.Авраменко В. Українські народні танки, музика і стрій: Кн.1 та 2 / В.Авраменко – Голивуд, 1947.
- 2.Боримська Г. Самоцвіти українського танцю / Г.Боримська – К.: Мистецтво, 1974.
- 3.Василенко К. Лексика українського народно-сценічного танцю/ К.Василенко – К.: Мистецтво, 1996
- 4.Василенко К. Украинский народный танец / К.Василенко – М.: Искусство, 1981.
- 5.Верховинець В. Теорія українського народного танцю/ В.Верховинець – К.: Музична Україна, 1990.
- 6.Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис / О.Воропай – К.: АВПТ "Оберіг", 1993.
- 7.Гуменюк А. Українські народні танці // НТЕ. – 1967. – № 1
- 8.Іваницький А. Українська народна музична творчість: Посібник для вищих та середніх навчальних закладів / А.Іваницький – К.: Муз. Україна, 1990.
- 9.Купленник В. Нариси до історії українського народного танцю: Практичний матеріал для вчителів загальноосвітніх шкіл, шкіл нового типу та керівників гуртків позашкільних закладів / В.Купленник – К.: ІЗМН, 1997.
- 10.Лозко Г. Українське народознавство / Г.Лозко – К.: Зодіак – ЕКО, 1995.
11. Народні танці Волині і Волинського Полісся у записах Миколи Полятикіна. Мистецьке видання. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2005.
12. Станішевський Ю. Танцювальне мистецтво Радянської України / Ю. Станішевський - К.: Знання, 1967.
13. Станішевський Ю. Український балетний театр / Ю. Станішевський - К.: Муз. Україна.

14. Степовий О. Українські народні танці: Етнографічний нарис / О.Степовий – Авсбург, 1946.
15. Уральская В. Природа танца / В.Уральская – М.: Советская Россия, 1981.
16. Українські народні танці / Упорядкування А.І. Гуменюка. – К.: Видавництво Академії наук Української РСР, 1962.

### **ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА**

1. Бесіди про танець: Методичні розробки на допомогу керівникам хореографічних колективів, шкіл і позашкільних установ / Укл. А.П.Тараканова. – К.: ІЗМН, 1996.
2. Василенко К. Лексика народно-сценічного танцю / К.Василенко – К.: Мистецтво, 1971.
3. Верховинець В. Весняночка: Ігри з піснями для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку / В.Верховинець – К.: МузичнаУкраїна, 1989.
4. Василенко К. Українські народні танці для дітей / К.Василенко. - К.: Муз. Україна, 1985.
5. Купленник В. Нариси до історії українського народного танцю: Практичний матеріал для вчителів шкіл, шкіл нового типу та керівників гуртків позашкільних закладів / В.Купленник. – К.п: ІЗМН, 1997.
6. Музична діяльність. Хрестоматія. Навчальний посібник /Упор. Прудська І.П. – Тернопіль:Навчальна книга – Богдан,2003.
7. Шевчук А.С. Дитяча хореографія: прогр. та навч.-метод.забезпеч.хореогр. діяльн. дітейвід 3 до 7 років: наавч.-метод.посіб /А. Шевчук– К.: Шкіл,світ, 2008.
8. Шевчук А.С. Розвиток дошкільнят в музично-руховій діяльності: навчально-методичне забезпечення програми «Дитина» /А. Шевчук-К.:Шкіл.світ, 2008.

### **Інформаційні ресурси**

[http://www.ebk.net.ua/Book/history/makarchuk\\_eu/](http://www.ebk.net.ua/Book/history/makarchuk_eu/)  
<http://tno.uaweb.org/book2/>  
<http://etno.uaweb.org/>  
<http://www.reddiplom.org/iss12.htm>

### **VIII. Додаткові вказівки та рекомендації**

#### **Схема заповнення картки збирача:**

- назва місцевості
- час запису
- традиції регіону
- відомості про інформаторів
- перелік танців, танцювальних забав

- опис танців, танцювальних забав.

**Методика записування танцювального матеріалу:**

- 1) оголошення паспорту танцю, танцювальної забави;
- 2) запис танцю, танцювальної забави: відеозапис або словесно-схематичний;
- 3) запис від соліста, запис від гурту;
- 4) фіксувати порядку запису творів народної хореографії в зошиті (основні моменти).

**Схвалено** Вченою радою

Волинського національного університету імені Лесі Українки

Протокол №10 від 28 серпня 2020 р.

**Погоджено:**

Проректор з навчальної роботи та рекрутації

проф. Ю.В. Громик

Проректор з навчально-виховної  
роботи та комунікацій

доц. Н. Б. Благовірна

